

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Земельні ресурси ОТГ»

Ступінь вищої освіти - **Магістр**
Спеціальність **193 «Геодезія та землеустрій»**
Освітня програма **«Геодезія та землеустрій»**
Рік навчання **1, семестр 2**
Форма навчання **дenna**
Кількість кредитів **€КТС4**
Мова викладання **українська**

Лектор дисципліни
Контактна інформація лектора (e-mail)
Сторінка дисципліни в eLearn

Малашевська Олена Анатоліївна
o_malashevska@nubip.edu.ua
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2922>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни є формування знань та навичок управління земельними ресурсами ТГ для досягнення цілей сталого розвитку.

Завдання: формування знань про методи і підходи до удосконалення використання земельних ресурсів ТГ, формування навичок вирішення прикладних задач, пов'язаних з усуненням недоліків сільськогосподарського, лісогосподарського землекористування ТГ, створення математичних моделей перерозподілу земель, аналізу та оцінки ефективності проектних рішень.

У межах курсу надаються необхідні знання для ефективної управлінської діяльності, пов'язаної із використанням земель ТГ. Дисципліна зачіпає комплекс найбільш актуальних проблем, пов'язаних із просторовим аспектом управління землями ТГ, які виникають при оптимізації сільськогосподарського землекористування агроформувань та домогосподарств, використання лісосмуг, дорожньої мережі, формування інфраструктурних, соціальних та природоохоронних об'єктів; вирішує технічні питання перерозподілу земель між окремими суб'єктами господарювання та на рівні ТГ, зміни цільового призначення земель, відведення земельних ділянок, встановлення та зміни меж земельних ділянок.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі геодезії та землеустрою.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність працювати автономно.

ЗК08. Здатність працювати в команді.

ЗК09. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК10. Здатність здійснювати безпечну діяльність.

ЗК11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК12. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства і необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК13. Здатність зберігати, примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії, закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу та суспільство, а також в розвитку суспільства, техніки і технологій.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК01. Здатність застосовувати фундаментальні знання для аналізу явищ природного

і техногенного походження при виконанні професійних завдань у сфері управління земельними ресурсами територіальних громад.

СК02. Знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативнорозпорядчих документів в професійній діяльності;

СК03. Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, що впливають на формування технічних рішень;

СК04. Знання спеціалізованого програмного забезпечення і ГІС систем та базові вміння програмувати для вирішення прикладних професійних задач;

СК05. Здатність застосовувати професійнопрофільовані знання й практичні навички для розв'язання типових задач спеціальності, а також вибору технічних засобів для їх виконання;

СК06. Уміння досліджувати проблему та визначати обмеження, у тому числі зумовлені проблемами сталого розвитку та впливу на навколошнє середовище;

СК07. Здатність збирати, оновлювати, опрацьовувати, критично оцінювати, інтерпретувати, зберігати, оприлюднювати і використовувати геопросторові дані та метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження;

СК08. Уміння аргументувати вибір методів розв'язування спеціалізованих задач, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення;

СК09. Використання відповідної термінології та форм вираження у професійній діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

РН1. Вільно спілкуватися в усній та письмовій формах державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності.

РН2. Організовувати і керувати професійним розвитком осіб і груп.

РН3. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію.

РН4. Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.

РН5. Застосовувати концептуальні знання природничих і соціально-економічних наук при виконанні завдань планування просторового розвитку територіальної громади.

РН6. Виконувати обстеження і вишукувальні, топографо-геодезичні, картографічні, проектні та проектно-вишукувальні роботи при просторовому плануванні території територіальних громад.

РН7. Збирати, оцінювати, інтерпретувати та використовувати геопросторові дані, метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження, застосовувати статистичні методи їхнього аналізу для розв'язання спеціалізованих задач у сфері геодезії та землеустрою, містобудування.

РН8. Обирати і застосовувати інструменти, обладнання, устаткування та програмне забезпечення, які необхідні для дистанційних, наземних, польових і камеральних досліджень при плануванні територій на місцевому рівні.

РН9. Планувати складну професійну діяльність, розробляти і реалізовувати містобудівну та землевпорядну документацію місцевому рівні, яка стосується просторового розвитку територій територіальних громад.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лаб ораторні, практичні, семінарськ і)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
2 семестр				

Модуль 1. Формування землекористування територіальних громад				
Тема 1. Етапи формування землекористування територіальних громад	2/2	<p><i>Знати</i> передумови та основні етапи формування територіальних громад.</p> <p><i>Вміти</i> виокремлювати основні етапи формування територіальних громад.</p> <p><i>Аналізувати</i> передумови та перспективи формування землекористування територіальних громад.</p> <p><i>Розуміти</i> завдання формування землекористування територіальних громад.</p> <p><i>Розрізняти</i> види територіальних громади.</p> <p><i>Використовувати</i> здобуті знання при прогнозуванні, стратегічному плануванні, оптимізації використання земельних ресурсів територіальних громад.</p>	<p>Здача практичної роботи №1 через платформу elearn</p>	8
Тема 2. Існуючий стан та проблеми використання земель ТГ	2/2	<p><i>Знати</i> методи та принципи оцінки існуючого стану використання земель ТГ.</p> <p><i>Вміти</i> здійснювати оцінку існуючого стану використання земель ТГ.</p> <p><i>Аналізувати</i> показники соціально-економічного та екологічного розвитку ТГ.</p> <p><i>Розуміти</i> передумови недоліків у використанні земель ТГ.</p> <p><i>Розрізняти</i> позитивні і негативні аспекти і тенденції використання земель ТГ.</p> <p><i>Використовувати</i> здобуті знання при прогнозуванні, стратегічному плануванні, оптимізації використання земельних ресурсів територіальних громад.</p>	<p>Здача практичної роботи №1 через платформу elearn</p>	8
Тема 3. Закордонний досвід просторового планування територіальних громад	1/2	<p><i>Знати</i> підходи до просторового планування землекористування у закордонній практиці.</p> <p><i>Вміти</i> обґрутувати заходи щодо просторового планування землекористування у</p>	<p>Здача практичної роботи №2 через платформу elearn</p>	8

		<p>закордонній практиці, які можна адаптувати в умовах України.</p> <p><i>Аналізувати</i> приклади просторового планування землекористування у закордонній практиці.</p> <p><i>Розуміти</i> передумови просторового планування землекористування у закордонній практиці.</p> <p><i>Розрізняти</i> позитивні і негативні аспекти прикладів просторового планування у закордонній практиці.</p> <p><i>Використовувати</i> здобуті знання при прогнозуванні, стратегічному плануванні, оптимізації використання земельних ресурсів територіальних громад.</p>		
Тема 4. Планування розвитку землекористування ТГ	1/1	<p><i>Знати</i> підходи до просторового планування розвитку землекористування ТГ.</p> <p><i>Вміти</i> обґрунтовувати заходи щодо просторового планування розвитку землекористування ТГ.</p> <p><i>Аналізувати</i> результати просторового планування розвитку землекористування ТГ.</p> <p><i>Розуміти</i> завдання просторового планування розвитку землекористування ТГ.</p> <p><i>Розрізняти</i> етапи просторового планування розвитку землекористування ТГ.</p> <p><i>Використовувати</i> здобуті знання при прогнозуванні, стратегічному плануванні, оптимізації використання земельних ресурсів територіальних громад.</p>	Здача практичної роботи №3 через платформу elearn	10
Модуль 2. Методи моделі оптимізації землекористування територіальних громад				
Тема 5. Документація щодо просторового планування	2/2	<p><i>Знати</i> зміст документації щодо просторового планування території ТГ.</p> <p><i>Вміти</i> обґрунтовувати окремі заходи у складі</p>	Здача практичної роботи №4 через	8

		<p>комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади.</p> <p><i>Аналізувати</i> вимоги до розробки комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади.</p> <p><i>Розуміти</i> завдання розробки документації щодо просторового планування території ТГ.</p> <p><i>Розрізняти</i> роботи у складі розробки документації щодо просторового планування території ТГ.</p> <p><i>Використовувати</i> здобуті знання при прогнозуванні, стратегічному плануванні, оптимізації використання земельних ресурсів територіальних громад.</p>	платформу elearn	
Тема 6. Підходи та методи перерозподілу земель ТГ	2/2	<p>Знати підходи та методи перерозподілу земель ТГ.</p> <p><i>Вміти</i> обґруntовувати передумови перерозподілу земель ТГ.</p> <p><i>Аналізувати</i> вимоги до перерозподілу земель ТГ.</p> <p><i>Розуміти</i> завдання перерозподілу земель ТГ.</p> <p><i>Розрізняти</i> підходи та методи перерозподілу земель ТГ.</p> <p><i>Використовувати</i> здобуті знання при прогнозуванні, стратегічному плануванні, оптимізації використання земельних ресурсів територіальних громад.</p>	Здача практичної роботи №5 через платформу elearn	10

Тема 7. Моделювання перерозподілу земель	2/2	<p><i>Знати</i> цілі та підходи до моделювання перерозподілу земель ТГ.</p> <p><i>Вміти</i> будувати моделі перерозподілу земель ТГ.</p> <p><i>Аналізувати</i> вимоги до моделювання перерозподілу земель ТГ.</p> <p><i>Розуміти</i> завдання моделювання перерозподілу земель ТГ.</p> <p><i>Розрізняти</i> підходи до моделювання перерозподілу земель ТГ.</p> <p><i>Використовувати</i> здобуті знання при прогнозуванні, стратегічному плануванні, оптимізації використання земельних ресурсів територіальних громад.</p>	Здача практичної роботи №6 через платформу elearn	8
Тема 8. Оцінка ефективності заходів з оптимізації використання земель ТГ	2/2	<p><i>Знати</i> цілі та підходи до оцінки ефективності заходів з оптимізації використання земель ТГ.</p> <p><i>Вміти</i> виконувати оцінку ефективності заходів з оптимізації використання земель ТГ.</p> <p><i>Аналізувати</i> вимоги до оцінки ефективності заходів з оптимізації використання земель ТГ.</p> <p><i>Розуміти</i> завдання оцінки ефективності заходів з оптимізації використання земель ТГ.</p> <p><i>Розрізняти</i> підходи до оцінки ефективності заходів з оптимізації використання земель ТГ.</p> <p><i>Використовувати</i> здобуті знання при прогнозуванні, стратегічному плануванні, оптимізації використання земельних ресурсів територіальних громад.</p>	Здача практичної роботи №7 через платформу elearn	10
Всього за 2 семестр				70
Залік				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Пере складання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо акаадемічної добросердечності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'ективних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Навчально-методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації щодо формування і реалізації стратегічних і програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади. Мінрегіон U-LEAD. 2018. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/305/med_rec.docx.
2. Методичні рекомендації щодо оприлюднення геопросторових даних та метаданих на національному геопорталі органами місцевого самоврядування / АМУ Держгеокадастр. 2021. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/771/geodeziya.pdf>.

Основні:

3. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Гринчук Н. М., Колтун В. С., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Управління розвитком об'єднаних територіальних громад на засадах громадської участі: навч. посіб. / [О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, Н. М. Гринчук, В. С. Колтун, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук] – К. : – 2017. – 129 с.
4. Паньків З.П. Земельні ресурси: Навчальний посібник. – Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 272 с.
5. Третяк А.М. Земельні ресурси України та їх використання / А.М. Третяк, Д.Ф. Бамбідра. – К.: ТОВ «ЦЗРУ», 2003. 143 с
6. Управління земельними ресурсами [Текст] : навч. посіб. / [І. В. Кошталда та ін. ; за ред. проф. І. В. Кошталди] ; Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. - Харків : Панов А. М. [вид.], 2018. - 367 с.
7. Довідник із землеустрою / за ред. Л.Я. Новаковського. – 4-те вид., перероб і доп. – К.: Аграр. Наука, 2015. – 492 с.
8. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб./ [О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, І. В. Валентюк, А. Ф. Ткачук] – К.: – 2017. – 121 с.
9. Стратегічний план розвитку громади (на прикладі Бучанської міської ради) [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/646/modul_5.pdf.
10. Практичний інструментарій управління землями об'єднаних територіальних громад.

[Електронний ресурс]. Режим доступу: https://hromady.org/wp-content/uploads/2018/04/Praktychnyy_instrumentariy_upravlinnya_zemlyamy.pdf.

11. Передача земель сільськогосподарського призначення державної власності за межами населених пунктів у власність об'єднаних територіальних громад / Упорядники: Я. О. Рабошук, Є. В. Лалименко; За загальною редакцією Слобожана О. В. К., 2018. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/197/zemlya_01.pdf.
12. Закон України від 05.02.2015 року № 157-VIII «Про добровільне об'єднання територіальних громад» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#n85>.
13. Закон України «Про землеустрій» від 22.05.2003 року № 858-IV [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>.
14. Закон України "Про регулювання містобудівної діяльності" від 17.02.2011 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>
15. Земельний кодекс України від 25.10.2001 року № 2768-III. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
16. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій: Навч. Посібник. – Київ: ТОВ «ЦЗРУ», 2008. – 578 с.
17. Handbook On Planning, Monitoring And Evaluating For Development Results. UNDP 2009. Handbook Web site: <http://web.undp.org/evaluation/handbook/documents/english/pme-handbook.pdf>.
18. Danielzyk R. Spatial Planning. Spatial PlanningIn book: Compendium of Urban and Regional Development / R. Danielzyk, A. Münter. // Academy for Territorial Development in the Leibniz Association, 2021. https://www.researchgate.net/publication/356604313_Spatial_Planning

Допоміжні:

19. Планування розвитку територіальних громад. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / Г. Васильченко, І. Парасюк, Н. Єременко / Асоціація міст України – К., ТОВ «ПДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 256 с.
20. Постанова Кабінету Міністрів України від 09 червня 2021 р. № 632 «Про визначення формату електронних документів комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади, генерального плану населеного пункту, детального плану території» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-viznachennya-formatu-elektronnih-dokumentiv-kompleksnogo-planu-prostoroovogo-rozvitku-teritoriyi-teritorialnoyi-gromadi-generalnogo-planu-naselenogo-i090621-632>
21. Третяк А.М. Наукові основи землеустрою. Навчальний посібник. – К.: ТОВ ЦЗРУ, 2002. – 342 с.
22. Закон України “Про державний земельний кадастр” від 07.07.2011 № 3613-VI [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text>.
23. Дорош Й.М., Дорош О.С. Теоретико-методологічні засади формування обмежень у використанні земель та обтяжень прав на земельні ділянки: [монографія] / Й.М. Дорош, О.С. Дорош. – Херсон: Грінь Д.С., 2016. – 656 с.
24. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» від 08.09.2005 року № 2850-IV. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-15>.
25. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 року № 1051 «Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-%D0%BF#Text>
26. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель» від 17.06.2020 № 711-IX [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text>
27. Інструкція про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками, затвердженої наказом Державного комітету України із земельних ресурсів від 18.05.2010 № 376, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 16 червня 2010 року за № 391/17686.
28. Місцевий економічний розвиток. Посібник для викладача / [Вакуленко В., Гринчук Н., Борщ Г., Васильєва Н., Рудницька Р., Проскурнін В., Оленківська Л.]; Канадський проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС). К.: - 2018. – 102 с.
29. Sinz M. New concepts for spatial development: An impulse for the modernisation of spatial planning?

/ M. Sinz, J. Aring// Raumforschung Und Raumordnung. - №64.- 2006. - 451-459.

30. Šolar H. Advantages and risks of spatial planning at regional level / H. Šolar // Dela, № 24. – 2005. – p. 77-87.

Інформаційні ресурси:

1. Портал об'єднаних громад України <https://gromada.info/>
2. Портал «Децентралізація» <https://decentralization.gov.ua/>
3. Інтерактивна мапа адміністративно-територіальних одиниць України <https://atu.decentralization.gov.ua/>
4. Портал спроможності територіальних громад України https://tdukr.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=47f24b79311f44e2863eabe27ccbdc81&fbclid=IwAR3NdmVaXZD_ojyJnqt41UF01jJ5eOuNZLfJALashZLhf12mg8w5cdv0ohk